

ข้อมูลภูมิปัญญาในท้องถิ่น

๒๓. ข้อมูลทรัพยากรทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญา

๑. สาขา.....แพทย์แผนไทย.....

(สาขาเกษตรกรรม/สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม/สาขาการแพทย์แผนไทย/สาขาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม/สาขากองทุนและธุรกิจชุมชน/สาขาสวัสดิการ/สาขาศิลปกรรม/สาขาการจัดองค์กร/สาขาภาษาและวรรณกรรม/สาขาศาสนาและประเพณี)

ชื่อภูมิปัญญาท้องถิ่น.....หมอยาสมุนไพรพื้นบ้าน.....

รหัสภูมิปัญญา.....๘-๖๓๓๐๖๐๕-๐๑-๐๐๓/๑.....

๒. เจ้าของภูมิปัญญาท้องถิ่น (นาย/นาง/นางสาว/ชุมชน/กลุ่ม)

.....นายเหมา.....สุนันท์.....

บ้านเลขที่.....๕๙.....หมู่ที่.....๑.....ตำบล/แขวง...ปราสาทเยอ.....อำเภอ/เขต....ไพรบึง....จังหวัด....ศรีสะเกษ....

รหัสไปรษณีย์.....๓๓๑๘๐.....โทรศัพท์.....-.....โทรสาร.....-.....

พิกัดทางภูมิศาสตร์ (GIS) ค่า X :.....๑๐๔.๓๖๙๕๓.....Y:.....๑๔.๘๓๒๐๗.....

E-mail address:.....-.....

๓. ประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่น

☒ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านพืช	☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านผลิตภัณฑ์และการแปรรูป
☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านสัตว์	☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเครื่องมือเครื่องใช้ทางการเกษตร
☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านประมง	☐ อื่นๆ.....

๔. จุดเด่นของภูมิปัญญาท้องถิ่น

พ่อเหมา สุนันท์ มีความเชี่ยวชาญในกลุ่มโรคขับน้ำในไต

๕. รายละเอียดของภูมิปัญญาท้องถิ่น

ตำรับยาสมุนไพร ที่ใช้ในการรักษาโรค ดังนี้

๑. ขับน้ำในไต ตำรับที่ ๑

๑. มะขาม ส่วนที่ใช้ แก่น

๒. สับปะรดแดง ส่วนที่ใช้ เหน้ง , หัว

๓. ฝ้าย ส่วนที่ใช้ เมล็ด

๔. มะละกอดำ ส่วนที่ใช้ ราก

วิธีการปรุงยา

นำสมุนไพรแห้งเป็นชิ้นอย่างละ ๑ กำมือ สารส้ม และตะปู ๑ ชิ้น ผสมกันเติมน้ำพอท่วมยา ทิ้งไว้จนเดือด

วิธีการใช้

รับประทานครั้งละ ๑ แก้ว ในช่วงเช้า และ เย็น ก่อนอาหาร ระยะเวลา ๑ สัปดาห์ ถึง ๑ เดือน ขึ้นอยู่กับอาการของผู้ป่วยหรือจนกว่าอาการปวดหลังหายและปัสสาวะดีขึ้น

ขับนิ้วในไต ตำรับที่ ๒

๑. อ้อยดำ ส่วนที่ใช้ ลำต้น
๒. เอ็นอ้า ส่วนที่ใช้ ราก
๓. มะเหียงย (เหมือดแอ) ส่วนที่ใช้ ลำต้น
๔. หญ้าแห้วหมู ส่วนที่ใช้ ทั้งต้น
๕. ข้าวเย็นเหนือ ส่วนที่ใช้ หัว
๖. ข้าวเย็นใต้ ส่วนที่ใช้ หัว

วิธีการปรุงยา

นำสมุนไพรแห้งเป็นชิ้นอย่างละ ๑ กำมือ และ ตะปู ๑ ชิ้น ผสมกันเติมน้ำพอท่วมยา ทิ้งไว้จนเดือด

วิธีการใช้

รับประทานครั้งละ ๑ แก้ว ในช่วงเช้า และ เย็น ก่อนอาหาร ระยะเวลา ๑ สัปดาห์ ถึง ๑ เดือน ขึ้นอยู่กับอาการของผู้ป่วยหรือจนกว่าอาการปวดหลังหายและปัสสาวะดีขึ้น

ขับนิ้วในไต ตำรับที่ ๓

๑. กระดองเต่า ส่วนที่ใช้ กระดอง

วิธีการปรุงยา

นำกระดองเต่ามาบดเป็นผงผสมกับเหล้าขาว

วิธีการใช้

รับประทานครั้งละ ๑ แก้วเล็ก ในช่วงหลังอาหารเย็น ระยะเวลา ๑ สัปดาห์ ถึง ๑ เดือน ขึ้นอยู่กับอาการของผู้ป่วยหรือจนกว่าอาการปวดหลังหายและปัสสาวะดีขึ้น

๒. ประดง ตำรับที่ ๑

๑. มะนาว ส่วนที่ใช้ ผล
๒. กระดุกบ่าง ส่วนที่ใช้ กระดุก

วิธีการปรุงยา

นำกระดุกบ่างฝนกับมะนาว ๗ ลูก

วิธีการใช้

รับประทาน ระยะเวลา ๑ สัปดาห์ ถึง ๑ เดือน ขึ้นอยู่กับอาการของผู้ป่วยหรือจนกว่าอาการปวดหลังหายและปัสสาวะดีขึ้น

๖. การประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่น

- ☒ ยังไม่เคยมีการเผยแพร่/ใช้เฉพาะบุคคล
- ☐ เคยเผยแพร่เฉพาะในชุมชน
- ☐ มีการดูงานจากบุคคลภายนอก จำนวน.....ครั้ง จำนวน.....คน
- ☐ มีการนำไปใช้ในพื้นที่เดียวกัน.....คน นอกพื้นที่.....คน
- ☐ อื่นๆ(ระบุ).....

๗. ลักษณะของภูมิปัญญาท้องถิ่น

☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นดั้งเดิมได้รับการถ่ายทอดมาจาก.....บรรพบุรุษ.....

☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ได้พัฒนาและต่อยอด

แบบเดิมคือ.....

.....

.....

.....

.....

.....

การพัฒนาและต่อยอดคือ.....

.....

.....

.....

.....

.....

☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่น/นวัตกรรมที่คิดค้นขึ้นมาใหม่

๘. วัตถุดิบที่ใช้ประโยชน์ในผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากภูมิปัญญา ซึ่งพื้นที่อื่นไม่มี ได้แก่

๑. มะขาม

๒. สับปะรดแดง

๓. ฝ้าย

๔. มะละกอ

๕. อ้อยดำ

๖. เอ็นอ้า

๗. มะเหียงย(เหมือดแอ)

๘. หญ้าแห้วหมู

๙. ข้าวเย็นเหนือ

๑๐. ข้าวเย็นใต้

๑๑. กระดองเต่า

๑๒. มะนาว

๑๓. กระดุกบ้าง

หมายเหตุ : กรณีภูมิปัญญา ในแต่ละสาขา มีข้อมูล/ผู้รู้มากกว่า ๑ คน ขอให้เพิ่มเติมแบบฟอร์ม